

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 10 Lipca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
Sankt-Petersburg dnia 29 czerwca.
Naywyższy Manifest.

z Bożej Łaski
M Y N I K O Ł A Y P I E R W S Z Y,
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI,
i t. d. i t. d. i t. d.

Uważając, że od czasu odbycia w Państwie ostatniego popisu 1816 roku, w liczbie ludzi znaczna nastąpiła odmiana, i że zrównanie tak rozmaitych skarbowych i powszechnych powinności, jakoteż i stawienie rekruta, wymaga nowego obliczenia ludności, Uznaliśmy za dobre, zgodnie z Opinią Rady Państwa, rozkazać odbyć w całym Państwie, wyjąwszy Gruzję, Obwód Armenii i w ogólności Zakaukaskie prowincye, nowy popis ludzi, na zupełney zasadzie przy niniejszém dołączonych, zatwierdzonych przez Nas prawideł. W Bessarabskim zaś Obwodzie, dla miejscowych uwag, odbyć go w jednymże czasie z powszechnym popisem, na oddzielnych w tym celu miejscowej Zwierzchności danych prawidełach.

Na autentyku własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano tak:
W Sankt-Petersburgu
dnia 16 czerwca 1833 roku.

Prawidła dla odbywania ósmego popisu ludności zawierają w sobie 11 rozdziałów.

ROZDZIAŁ I. Ogólne Urządzenia.

ROZDZIAŁ II. O stanach ludzi, wchodzących do popisu i niepodlegających onemu.

ROZDZIAŁ III. O czasie rozpoczęcia popisu i o terminach dla podania rewizyjnych skazek.

ROZDZIAŁ IV. O porządku odbywania popisu
Oddział 1. O formie rewizyjnych skazek, oraz o porządku ułożenia i podpisania onych. Oddział 2. O uprzedniém sprawdzeniu rewizyjnych skazek i o przedstawieniu ich, gdzie należy, dla wniesienia do Kommissyi Rewizyjney. Oddział 3. O zabezpieczeniu opłaty podatków za ludzi dworskich.

ROZDZIAŁ V. O miejscach dla przyjmowania rewizyjnych skazek i powinnościach tych miejsc.
Oddział 1. O miejscach dla przyjmowania rewizyjnych skazek w ciągu pierwszego terminu. Oddział 2. O powinnościach Rewizyjney Kommissyi. Oddział 3. O miejscach dla przyjmowania rewizyjnych skazek w ciągu dozupełniającego terminu.

ROZDZIAŁ VI. O środkach do poprawienia czyli sprawdzenia popisu. Oddział 1. Sprawdzenie popisu przez samych podawców skazek. Oddział 2. O sprawdzeniu popisu przez Rząd.

ROZDZIAŁ VII. O skutkach sprawdzenia i odpowiedzialności za opuszczonych.
Oddział 1. O odpowiedzialności za opuszczonych, objawionych przez samych podawców skazek. Oddział 2. O odpowiedzialności za opuszczonych, odkrytych środkami Rządu. Oddział 3. O wyjątkach zpod odpowiedzialności za opuszczonych.

ROZDZIAŁ VIII. O porządku rozdzielania opłaty peny, podatków i sztrafu.

ROZDZIAŁ IX. O przechodzeniu ludzi z jednego stanu do drugiego i o przeysciu w posiadanie innego poddanych ludzi podczas popisu.

ROZDZIAŁ X. O baczności za odbywaniem popisu.

§ 92. Władze miejscowe obowiązane są mieć surową i nieustającą pilność, ażeby, tak przy rozprzedaniu arkuszów dla rewizyjnych skazek, jakoteż i przy przyjmowaniu samych skazek, nie zachodziło żadnego dla ludu ucisku, lub wyzo-

kich jakichkolwiek zbytecznych poborów i nieprawnych wymagań.

ROZDZIAŁ XI. O początku płacenia podatków i innych poborów wedle nowego popisu.

§ 95. Płacenie podatków Państwa, ziemskich powinności i gminnych poborów wedle nowej rewizyi, rozpocznie się od dnia 1 stycznia 1835 roku.

— Przez naywyższy rozkaz dzienny, wydany w Alexandryi, nie daleko Peterhoffu, dnia 25 czerwca 1833. — Postępują: Za odznaczenie się.

Z Jenerał-Majorów, na Jenerał-Poruczników. Naczelnik 5ciej Gwardyjskiej dywizyi piechoty

Jesakow. Moskiewski Kommendant, liczący się w jezdzie

Staal 1szy, Astrachański Wojenny Gubernator

Piatkin. Naczelnik 13tej dywizyi piechoty

Czebudajew 1szy, wszyscy czterey z pozostaniem na dotychczasowych obowiązkach, Sprawujący

obowiązek Naczelnika Sztabu Oddzielnego Korpusu wewnętrznego straży

Szelasznikow, z zatwierdzeniem na tym urzędzie. Dowódzca 4tej Gwardyjskiej piechotnej brygady i

Leyb-Gwardyi Finlandzkiego półku

Bernikow 1szy z pozostaniem, jak dotąd, Dowódzcą tej brygady. Sprawujący

obowiązek Dyrektora Departamentu Inżynierii Wojennego Ministerium

Klimenko 1szy z utwierdzeniem na Dyrektora tego Departamentu. —

Z Putkowników na Jenerał-Majorów. Dowodzący 2gą brygadą

26tej dywizyi piechoty, liczący się w Armii

Szram 1szy. Dowodzący 2gą brygadą 15tej dywizyi

piechoty, liczący się w Armii Rajenko. Dowodzący 2gą brygadą

25tej dywizyi piechoty, liczący się w Armii

Czebotarew, wszyscy trzy z utwierdzeniem na Dowódców tych brygad. Liczący się w Armii

Chudiński, z naznaczeniem Dowódcą 1szej brygady

22giej dywizyi piechoty. Sprawujący obowiązek Naczelnika 4tej dywizyi

Artylleryi, liczący się w Armii Walc 2gi, z pozostaniem na dotychczasowym obowiązkach. Dowodzący 3cią brygadą

20tej dywizyi piechoty, liczący się w Armii

Lingen z utwierdzeniem na Dowódcę tej brygady. Liczący się w Armii,

Xiążę Wołkoński 5ty, z pozostaniem przy Oddzielnym Korpusie Kaukaskim. Do-

wódzca 13tej brygady Artylleryi i 1szej kompanii pozycyjnej

Korsakow, i ma się liczyć w Artylleryi. Leyb-Gwardyi Finlandzkiego półku

Afrosimow 3ci, z naznaczeniem na Dowódcę Leyb-Gwardyi Finlandzkiego półku.

Leyb-Gwardyi Izmayłowskiego półku

Anienkow 3ci, i ma zostać przy 1szej Gwardyjskiej dywizyi piechoty.

Liczący się w Armii Achlestyszew, i ma zostać przy Oddzielnym Korpusie Kaukaskim. Dowódzca

kompanii Konduktorów Głównej szkoły Inżynierów

Weycenbreyer, z pozostaniem na dotychczasowym obowiązkach. Dowódzca

Litewskiego półku ułanów

Djakow 2gi, i ma się liczyć w jezdzie. Leyb-Gwardyi półku

kirysyerów Jego CESARSKIEJ MOŚCI, skrzydłowy Adjutant

von Kalen 1szy, i ma zostać przy 1szej lekkiej Gwardyjskiej dywizyi

jazdy. Dowódzca Kurlandzkiego półku ułanów

Łangel i ma się liczyć w jezdzie. Leyb-Gwardyi konnego półku i

Plac-Major w Carskiem-Siele, skrzydłowy Adjutant

Baron Welje, i ma się liczyć w Orszaku Jego CESARSKIEJ MOŚCI. Znajdujący się przy Głównym Sztabie

Działającej Armii dla osobnych poleceń, liczący się w jezdzie

Iwanowski z pozostaniem w jezdzie i na dotychczasowym obowiązkach. Leyb-Gwardyi konnego półku,

skrzydłowy Adjutant

Cyński i ma się liczyć w 2giej lekkiej gwardyjskiej dywizyi

jazdy. Dowodzący 1szą brygadą 20tej dywizyi

piechoty, liczący się w Armii

von Sztolbe z zatwierdzeniem na

Dowódcę tej brygady. Dowódzący 1szą brygadą Artylleryi Gwardyi *Kozłaków* z utwierdzeniem na Dowódcę tej brygady. Dowódca pułku kirysyerów JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY KSIĘŻNY HELENY PAWŁOWNY, skrzydłowy Adjutant *Grynwald* i naznacza się Dowódcą pułkiem Kawalergardów JEY CESARSKIEY MOŚCI.

Naznaczają się. Dowódca pułku Kawalergardów JEY CESARSKIEY MOŚCI, Jenerał-Adjutant, Hrabia *Apraxin 2gi*, Dowódcą Dywizyi Kirysyerów Gwardyi, z pozostaniem na dotychczasowym obowiązku. — W Korpusie Żandarmów, Zostający przy Szeffie Żandarmów, Dowódcą CESARSKĄ Główną Kwaterą, Jenerał-Adjutant, Hrabia Benkendorff do osobnych poleceń Jenerał-Major Hrabia *Apraxin*, Naczelnikiem 6go Okręgu Korpusu Żandarmów. Sprawujący obowiązek Naczelnika 6go Okręgu Korpusu Żandarmów, Pułkownik *Masłow*, sprawującym obowiązek Naczelnika 7go Okręgu tegoż Korpusu. — W Piechocie. Komendant Główny CESARSKIEY Kwatery, Orszaku JEY CESARSKIEY MOŚCI, Jenerał-Major *Mikulin*, Dowódcą Leyb-Gwardyi Preobrażeńskim pułkiem, z pozostaniem w Orszaku JEY CESARSKIEY MOŚCI, na miejscu Jenerał-Adjutanta *Isenjew*, który, z przyczyny choroby, stosownie do jego życzenia, uwalnia się od obowiązku Dowódcy pułku, z pozostaniem, jak wprzód, Jenerał-Adjutantem i Dowódcą 1szej Gwardyjskiej Piechotnej brygady. Skrzydłowy Adjutant Leyb-Gwardyi Litewskiego pułku, Pułkownik *Gresser 1szy*, Sprawującym obowiązek Komendanta Główny CESARSKIEY kwatery, z pozostaniem w dotychczasowym obowiązku. Adjutant Głównodowodzącego Armią Działającą, Jenerał-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabia *Paskiewicza-Erywańskiego*, Leyb-Gwardyi Moskiewskiego pułku Pułkownik, Xiążę *Kudaszew*, Dowódcą Archangelgorodzkiego piechotnego pułku, na miejscu Pułkownika *Karniejewa*, który ma się liczyć w Armii.

Uwalnia się od służby. — W Piechocie: Dowódca 1szej brygady 22giej dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Rall 5ty* z przyczyny ran, z mundurem i pensją całkowitą. (*Ruski Inwalid.*)

Warszawa d. 9 lipca.

Onegdaj, jako w 37mą rocznicę urodzin N. CENARZA i KRÓLA, NIKOŁAJA Igo, we wszystkich Kościołach tutejszej stolicy odbyło się nabożeństwo i modły, o jak najdłuższe życie i szczęśliwe panowanie MONARCHY. W Kościele Katedralnym w obec wszelkich Władz Rządowych i mnogiego ludu, pontyfikalnie celebrował Mszą Św. J. W. J. X. *Pawłowski*, Biskup nominat Płocki. W tymże czasie w Kaplicy Zamkowej w obec J. O. Xięcia Warszawskiego, Feldmarszałka, Namiestnika Królewskiego, odbyło się uroczyste nabożeństwo, a w czasie *Te Deum* 101 kroć armaty na tarasie wydały salwę, poczem J. O. Xiążę Jegomość, na pokojach Zamkowych przyjmował powinszowania od licznie zebranych dostojnych osób. O godzinie 6stej po południu dano w Teatrze bezpłatne widowisko, zakończone stosownym obrazem z cyfrą N. PANA; cała publiczność powszechnym ogłosem wynurzyła swe uczucia. Wieczorem domy Rządowe i obywatelskie rzesisto oświeconym i świetnym bal w letnim pałacu Łazienek Królewskich przy wspaniałej illuminacji, dany przez J. O. Xięcia Feldmarszałka, zakończył ten dzień uroczysty.

— Dnia 11 —

List jednego z Polaków, będącego pomiędzy wychodcami za granicą, opisującego pobyt we Francyi, a następnie emigracją do Szwajcaryi, jako dosyć interesujący, udzielamy dostownie: „Nie odpowiadałem ci na twoje listy, w marcu i kwietniu odebrałem, bośmy w tym czasie spodziewali się zmiany. Tymczasem krzykacze nasi nie przestali wrzeszczeć przeciw Rządowi Francuzkiemu, za co straciliśmy połowę żołądka. Ja teraz pobieram tylko 4 dukaty miesięcznie. Zapaleńcy nasi wyruszyli z Francyi w sam 3ci dzień Wielkanocy wieczorem, udając się do Szwajcaryi, w liczbie około 500, bez wiedzy rządu. Są to po większej

części zagorzalecy, wielu z pomiędzy tych spokojni, uwiedzeni złym przykładem, poszli za pierwszemi; szczególnym powodem do wyszcia ich potajemnego była rozgłoszona fałszywa wieść o rewolucyi w Niemczech. Lubo nas tu jeszcze kilka tysięcy pozostało, jednak szaleńcy owi, w liczbie kilkuset, ścigali nie tylko dla nas, lecz i dla całego narodu Polskiego najgorszą opinią. Powszechnie teraz mówią, że Polacy są awanturnicy, z niczego nigdy niekontenci, że tylko szukają zamieszek i niepokoju, a tak z łaski kilku tetrów, będących na czele kilkuset, straciłszy wszyscy przyjaciół, protektorów i dobrą opinią, jaką o nas miało. Teraz uważani jesteśmy jako jeńcy, albo raczej jako wichrzyciele spokojności publicznej, ani z Francyi, ani nigdzie nie można wyjechać, bo żaden kraj, nietylko, że Polaka do siebie nieprzyymie, ale nawet przejechać przez niego nie dozwala. Skończyła się nasza pielgrzymka! Mamy tylko do *Algieru* otwartą drogę. Cała w tym winą spada na Podpułkownika *Oborskiego*, który dowodził temi, co wyszli do Szwajcaryi. Jeżeli jeszcze nie jest powieszonym przez swoich podwładnych, to niezawodnie wkrótce będzie wisiał. Prawdziwie żal mi tych nieszczęśliwych, którzy teraz żadnego nie mają schronienia, bo w Szwajcaryi dłużej nad 2 miesiące bawić im nie wolno, i nie im na utrzymanie ich nie dają; do Francyi nie mogą wrócić, bo ich nie wpuszczają, a dalej też im iść nie pozwolą. Od tego wypadku Rząd Francuzki zabronił wpuszczać więcej Polaków do Francyi, i zaraz na granicy odsyłają ich bez dalszych ceremonii na powrót; o toż tak zawsze, my sami biedę sobie robimy. Rząd Francuzki, zapobiegając podobnym nadal wypadkom, i troskliwy o zachowanie spokojności w kraju, rozdziela nas po wszystkich Departamentach. My także z naszego depot, mamy się udać w głąb Francyi, nie wiem jeszcze dokąd, może do *Tours* albo do *Tuluzy*, słowem: coraz dalej od ziemi rodzinnej. Miałem wprowadzić nadzieję widzenia ciebie w Galicyi, i już przygotowałem prośbę o paszport, lecz po tych wszystkich awanturach, wyjazd z Francyi jest nam zupełnie zabroniony.” (*Gaz. War.*)

A U S T R Y A.

Lwów d. 18 czerwca.

Podczas odprawianego w głównej synagodze tutejszej gminy Izraelitów obrzędu religijnego, zebrano 192 zł. R. 46 kr., a z przedsięwziętej osobno kwesty u tutejszej gminy Izraelitów wpłynęło 940 zł. R. m. k. dla dotkniętych ostatnim pożarem mieszkańców miasta *Żółtki*, i całkowitą sumę tę 1.132 zł. R. 46 kr. odesłano już dla rozdania pomiędzy pomienionych pogorzelców. — Cesarsko-Królewski Rząd krajowy podaje tę zasłużoną czynność tutejszej gminy Izraelitów do wiadomości powszechny. (*Gaz. War.*)

W E G R Y.

Pest dnia 18 czerwca.

Seym w *Presburgu* bardzo wolnym postępuje krokiem; dopełniono wprowadzić przepisane go wiadomym reskryptem Rządu z 16 kwietnia toku sejmowego, lecz ani jednego punktu dotąd nie uchwalono, ani do prawdziwego celu nie doprowadzono. Siedm miesięcy upłynęło, jak ten Seym zgromadzony, a nie postanowiono jeszcze dla Węgier, ani jednej nawet poprawy; jeżeli więc tak dalej dźać się będzie, wiele lat upłynie, a nawet zniknie strumień czasu, nim zaprowadzone nowości mocy prawnej nabędą. Stanowczo teraz zapewniają, że Król nasz zezwolił na przeniesienie Seymu z *Presburga* do *Pestu*; wielu mniema, iż podróż tutejszego Burmistrza do *Wiednia*, ma z tym środkiem pewne związki. Dawno upragniony most pomiędzy *Pestem* a *Budą* będzie teraz ukończony; zaszczytnie znany Hrabia *Szecheni* pracuje nad tem niezmarowaniem; wszakże to byłoby jedną z najważniejszych zasług, jaką uczyniłby dla swej ojczyzny.

Przeciwko powszechnemu zaprowadzeniu Węgierskiego języka, z wielką gorliwością wy-

maganemu przez Madziarskich patryotów, zdaje się teraz objawiać opozycya. (Gaz. War.)

S Z W A Y C A R Y A.

Stany Neufchatelskie przyjęły następującą uchwałę Rady Stanu względem Polaków weszłych do Szwajcaryi: „Jeżeli uważają Polaków jako korpus zbrojnie uorganizowany, Vorort ma prawo i obowiązany jest zabronić Kantonom cierpieć ich na swej ziemi; powinnością nawet jego będzie udzielić im swej pomocy w celu odparcia napadu Polaków i rozpedzenia ich w razie potrzeby; jeżeli zaś ich uważają za zupełnie prywatnych ludzi; nieprzyzwoita jest, aby Vorort przymuszał kantony do cierpienia ich na swej ziemi, lub do udzielenia im jakiej pomocy. (Jour. de St. Petrb.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 27 czerwca.

Z Bergen-op Zoom donoszą, że stan zdrowia Jenerała Chassé nie zdaje się być najlepszym, gdyż sędziwy ten bohater, od czasu swego tam pobytu, bardzo mało z domu wychodził.

Na zatokę Flessyngską przybyło kilka kuterów Angielskich, z bogatemi rodzinami Angielskimi, które płynęły w górę Skaldy, dla odwiedzenia cytaelli Antweperskiej.

Słychać, że Pułkownik Koopman był przez Króla odznaczającym sposobem przyjęty, gdyż został zaproszony na obiad do stołu Królewskiego, dany w sali, w którym portret jego wisiał obok portretu Jenerała Chassé, a Pułkownik siedział naprzeciw Króla i Królowej przy stole. (Gaz. War.)

A N G L I A.

Londyn dnia 28 czerwca.

Słychać znowu, że niepewną jest, czy Xiążę Talleyrand opuści Londyn, osobliwie zależy na mianowaniu następcy, i słychać, że jenerał Flahault nie otrzyma tego Poselstwa.

Wczoraj Król, przybywszy z Windsor, w towarzystwie Pana Taylor, do miasta, miał u siebie pokój, na których między innymi, Xiążę Talleyrand przedstawił Posła Francuzkiego z Kolumbii, Hrabiego Estourmel. Poźniej Lordowie Grey, Melbourne, Palmerston i Hill, oraz Xiążę Richmond, mieli posłuchanie u J. K. Mości. (Gaz. War.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 25 czerwca.

Dziś rano odbyło się znowu u Xięcia Broglie zgromadzenie Posłów Pruskiego, Sardyńskiego, i sprawującego interessa Austrii, na którym także i P. Argout był przytomnym. Naradzano się nad ogólnemi środkami policyi, dla ochronienia Państw przed liberalną propagandą.

— Dnia 26 —

W niektórych miastach handlowych i fabrycznych, podpisują już petycje do Izby na przyszłe zgromadzenie, w których upraszają, aby na przyszłość, Izby więcej poświęciły uwagi i czasu, od tak dawna już przyrzeczonemu materyalnemu ulepszeniom.

Położenie Anglii jest teraz takie, jak Francji pod Karolem X, naprzeciw 221 Deputowanym. W Anglii Konstytucya bezprzerwanie się utrzymywała, dopóki arystokracja, mianowała większość członków Izby Niższej za pośrednictwem starych mieści; od dnia jednak, w którym, w skutku reformy, Izba Niższa stała się zupełnie od Izby Wyższej niezawisłą, spór był nieustanny.

W tych dniach oczekiwano z powrotem Marszałka Maison z Niemiec, dokąd, jak słychać, udał się, z poleceniem Xięcia Broglie. O jego podróży, jako Posła do Konstantynopola, nic nie słychać.

Zdaje się, że nakoniec Rząd chce się układać z Hiszpanią, względem ustanowienia granic, Baskijskich prowincyi, do czego nawet duchowni z Roncevaux, których miano za sprawców tysiącznych kłótni z Hiszpanami, całego swego wpływu używają. Pułkownik Eraso otrzymał

od Rządu Hiszpańskiego rozkaz, porozumienia się z Prefektem Bajonny, mającym się do Jean-Pied-de-Port udać.

Hrabia Pozzo di Borgo podał dnia 24, Ministrowi Spraw Zagranicznych notę Gabinetu Rosyjskiego, w porozumieniu z Posłem Bawarskim.

— Dnia 27 —

Słychać o zjeździe karolistowskim, mającym wkrótce odbyć się w Genewie. P. Bourmont znajduje się już tam ze swemi synami. Panowie Dreux-Brèze, Noailles i inni Parowie, wzięli pasporta do Szwajcaryi. Oczekują na tém zgromadzeniu, także wielu innych znakomych Francuzów, którzy dotąd znajdowali się za granicą.

Mówią tu o wielkiem przedsięwzięciu, mającym na celu przełożenie ważniejszych dzieł, za granicą wychodzących, na język Francuzki.

W jednej wsi blisko Chalons-sur-Marne, niedawno miała miejsce krwawa utarczka między 47 dragonami, do Afryki przeznaczonemi, a mieszkańcami. Raniono przy tém 3 gwardzystów narodowych, między niemi 1go Pułkownika; 2 żołnierze zostali wystrzałami karabinowemi (jeden w piersi, a drugi w udo) niebezpiecznie rannieni. Zdaje się, że ten wypadek był przez żołnierzy wszczęty; sprawa ta jest w rozpoznaniu.

Ministerstwo spraw zagranicznych wysłało gońca z depeszami do Szwajcaryi. Od kilku dni związki między tym krajem, a Xięciem Broglie są bardzo częste. Ostatni otrzymał dziś rano gońca od Xięcia Talleyrand z Londynu. Minister Grey zdaje się tryumfować nad zabiegami Torysów, i spokojnie będzie się mógł reformami zatrudniać. Konferencya względem spraw Belgijskich zgromadzi się bezpośrednio po powrocie Pana Dedel, i czynnie ostatecznym traktatem się zaimie. Spodziewają się, że przy końcu Lipca zostanie zawarty; w skutku tych wiadomości, papiery nasze były znowu poszukiwane.

Dziś rano przybył nadzwyczajny gońiec z Madrytu do Poselstwa Rosyjskiego. Hrabia Pozzo di Borgo, udał się niezwłocznie do Ministra Hiszpańskiego i do Xięcia Broglie.

Monitor zawiera dziś w urzędowej części, mianowanie Hrabiego Rombuteau na Prefekta departamentu Sekwany, w miejscu Pana Bondy, który został do innych czynności odwołany, z powodu, jak słychać, podanej przez Paryżanów petycji przeciw obwarowaniu Paryża.

— Dnia 28 —

Marszałek Soult oglądał wczoraj, w towarzystwie Ministra handlu i Jenerała Bernard, rozpoczęte roboty około obwarowania stolicy.

Prócz ustanowionych już obozów letnich, mówiono także o innych w Departamentach południowych, jak np. nad granicami Sabaudyi i Pireneów. Plan ten miał jednak zostać znowu zarzucony, w skutku przedstawień gabinetów zagranicznych.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia wczorajszego, Marszałkowie: Hrabia Lobau, Naczelny Wódz tutejszej Gwardyi Narodowej; Hrabia Saint-Cricq, były Minister handlu; Baron Reinach, były Deputowany, Członek rady jeneralne, depart. Wyższego Renu; i Pan Cassagnoles, były Deputowany i Prezes Królewskiego Sądu w Nantes, zostali mianowani Parami.

Xiążę Bourbon zapisał w swym testamencie, żonie Pana Teucheres, należący do Ecouen zamek wraz z lasami, pod warunkiem założenia tam dla potomków dawnej armii Wandeskiej instytutu, na utrzymanie którego Xiążę Aumale ma corocznie 100,000 fran. płacić. Klauzula ta nie mogła być wykonaną, bez upoważnienia Rady stanu, która zapis na korzyść rodzin, których naczelnicy walczyli przeciw swej oyczyźnie, i pod obcemi sztandarami, uznawszy za przeciwny zasadom moralności i rewolucyjilipcowej, wprost odrzuciła, a Xiążę Aumale, w miejscu tego, inne założy instytutu dobroczynne, na korzyść kraju.

— Dnia 29 —

Wczoraj Posel Zjednoczonych Stanów Ameryki środkowej Pan *Herrera*, podał Królowi na posłuchaniu prywatnem swe pismo odwoławcze.

P. *Barante* wyjechał wczoraj do *Turynu*, na miejsce swego Poselstwa.

Niektóre dzienniki sądzą, że P. *Cousin* towarzyszyć będzie Panu *Thiers* w podróży jego do Anglii. (*Gaz. War.*)

— Czytamy w *Gazecie Berry*: „Dwieście podoficerów i żołnierzy Polskich wychodzą z Depo w *Bourges*, i udają się do *Cahors*. Dwóch wychodźców Polskich z Depo w *Sençoins* bili się na pałasze i ciężko się ranili. Dowiadujemy się, że w tych dniach zaszły kłótnie w *Chateauroux* i w *Issoudun* między wychodźcami Polakami, a mieszkańcami tych dwóch miast. Wielu zostało aresztowanych.

— Od kilku dni, wychodźcy, znajdujący się w *Bourges*, starali się o pasporta na wyjazd do Belgii, te zostały im udzielone pod wyraźnym warunkiem, iż nie będą przejeżdżali przez *Paryż*. Gdy niektórzy z nich postąpili przeciw temu rozkazowi, zostali przeto aresztowani, i, jak powiadają, będą przez żandarmów odprowadzeni do granicy Belgium.

— Od kilkunastu dni, przez miasto *Valencia*, przechodzi mnóstwo wychodźców Piemontskich, których Rząd nie chciał inaczej wpuścić na ziemię francuską, jak pod wyraźnym warunkiem, iżby podpisali wezwanie do kompanii Afrykańskich. W razie odmówienia, zagrożono im, że będą natychmiast odprowadzeni do granicy (*Jour. de St. Peter.*)

— Piemontskiemu Jenerałowi *Redgisowi*, który schronił się do Francji, rozkazano we 24 godziny opuścić ten kraj; wyjeżdża on do Belgium.

— Hrabia *Espagna* niebezpiecznie jest chory w zamku *Castelpiero* w Departamencie Żerskim. (*Gaz. Sankt Peter.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 17 czerwca.

Przeszłej Soboty gwardya przybozna otrzymała sztandar, przez samą Królową haftowany. Po tym obrzędzie, Król dał dla gwardyi ucztę, do 50,000 fr. kosztującą, na której ze swą małżonką był z nadzwyczajną radością przyjętym.

Przepych do uroczystości jest nieobrachowany. Na same illuminacje w *Prado* wyda miasto codziennie 250,000 realów. Około 20,000 obcych z prowincyi przybyło tu dla przypatrzenia się uroczystościom, i nie wątpią o przybyciu jeszcze drugie tyle. *Gazeta Madrycka* zawiera program uroczystości. W każdej twierdzy, chwila złożenia przysięgi ogłoszoną będzie 101 wystrzałami działowymi.

Biskup *Asturyi*, miał się gdzieś schronić, nie wiadomo dla jakiej przyczyny. Podczas, gdy inni Biskupi i Arcybiskupi wydają listy pasterskie do swych diecezyi, w których wzywają do zgody i uległości woli Boskiej i Króla, Biskup *Leonu* ciągle podburza swe gminy, przeciw uznaniu Królowey.

— Dnia 18 —

Ponieważ Kardynał Arcy-Biskup *Toledo* chorobą jest wstrzymany od przyjęcia przysięgi wierności Korteżów, przeto Król porucił to Patryarsze *Indyi*.

Stolica najświetniejszy przedstawia widok. Chociaż jesteśmy przyzwyczajeni do bogato ozdobionych kościołów, jednak przepych Azyatycki w kościele S. *Hieronima*, (gdzie złożenie przysięgi ma się odbyć), przechodzi wszystko, co do-

ład widzieliśmy. Wszystko byłoby wspaniałe, gdyby uroczystość bez niepokojów przeszła, ale stronnictwa są zbyt rozdwojone; chociaż Ministrowie bardzo energicznie przedsięwzięli środki.

— Dnia 20 —

Wczoraj Król odbył przegląd nad 25,000 wojska, które było ustawione od bramy *Alcala*, aż do bramy *Toledo* i do kanału, i dopiero o godzinie gtey wieczorem odeszło.

Uroczyste złożenie przysięgi najstarszej Xiężney córki J. K. Mości, zostało dziś z największą świetnością uskutecznione. Publiczność okazywała uszanowanie; nie usłyszano ani jednego słowa, mogącego się niepomysłnie przeciw Infantce tłumaczyć, a tak dzień ten, przeszedł bez najmniejszej niespokojności. Dosyć jest powodów do nadziei, że i inne dni również tak spokojnie przejdą. Od godziny 6tey zrana, niezliczone mnóstwo ludzi, napełniało ulice, a pięknie ustrojone napełnione widzami balkony, wystawiały czarujący widok. Piękniejszy jeszcze obraz dziś w wieczór będzie wystawiać stolica przy ogólnym oświeceniu; na samem *Prado*, urządzono przeszło dwieście bram tryumfalnych, które będą przeszło 500,000 kolorowemi lampami oświecone. Stronnicy *Infanta Don Carlos* rozszerzyli znowu protestacyą.

Dzisiejsza *Gazeta* nadworna zawiera rozporządzenie Królewskie, przez które, na pamiątkę uroczystości dnia dzisiejszego, ustanowiony będzie dla armii lądowej i marynarki osobny order, mający się składać z krzyża, na niebieskiej wstędze, i być nazwany Orderem *Maryi Izabelli Ludwiki*. Z każdego batalionu, 96 żołnierzy i podobną liczbą w każdym półku jazdy, otrzyma ten order. (*z Gaz. War.*)

TURCYA.

Od granic Serwii d. 10 czerwca.

W listach kupieckich, pisanych z *Konstantynopola* donoszą, że Rosyjski Kapitan, Baron *Lieven*, posyłany przez Hrabiego *Orłowa* do głównej kwatery *Ibrahima-Paszy*, dla upewnienia się o odwrócenie wojska Egipskiego, powrócił z wiadomością o oczyszczeniu *Natolii*. W skutek tego natychmiast wydany był rozkaz do wsiadania wojsku Rosyjskiemu na okręty. Teraz, zdaje się, nie ma żadnej ważnej przeszkody do zupełnego ukończenia spraw Turecko-Egipskich. Rzecz godna uwagi, że po odstąpieniu przez Sultana okręgu *Adany*, otrzymano z *Alexandryi* wiadomość, że *Mehemed-Ali* zalecił swemu synowi, nie czynić w tym punkcie dalszych trudności, obawiając się, aby nie sprawiły przez swój upór rozerwania związków z Anglią. *Mehemet-Ali* miał jakoby upewniać P. *Campbell*, że on nie będzie żądał *Adany*, jeżeli Gabinet Londyński przeciwnego jest zdania, lub poczytuje utratę tego okręgu za nader szkodliwą dla Sultana. (*Gaz. Sankt-Peter.*)

BREZYLIJA.

Według najnowszych wiadomości z *Brezylji*, okazuje się, że wynikły w prowincyi *Minaes Geraes* bunt, jeszcze nie jest uśmierzony, i że celem jego jest przywrócenie bardziej monarchicznego rządu, jak to było za Cesarza *Don Pedra Igo*. W skutek tego Wice-Prezydent prowincyi, *Pereira de Waskoncellos* został aresztowany i odesłany do *Rio-Janeiro*, nieobecny zaś podczas buntu Prezydent, *Manoel Ignacio de Mello i Suza*, ogłosił za czasowe główne miasto prowincyi, miasto *Marianng*. (*Gaz. Sankt-Peter.*)

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 7 o 3 wieczor.	27 cal. 66 lin.	+ 14 stopni.	Póln.-zach.	Chmury.
	d. 8 — — —	27 — 48 —	+ 14 — —	Póln.-zach.	Chmury.
	d. 9 — — —	27 — 50 —	+ 17½ — —	Zachodni.	Chmury.
	d. 10 o godz. 3½ rano.	27 — 63 —	+ 11½ — —	Południow.	Pogoda.

DODATEK